

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2012.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2012 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadania własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie. Od dnia 1 sierpnia 2008 roku prowadzi także postępowania na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kontynuującej działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Od dnia 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Od roku 2011 zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a od roku 2012 realizuje także zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2012 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystały **863** rodziny z liczbą osób – **1982**. Liczba rodzin objętych pomocą utrzymywała się na poziomie roku 2011.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano 1 241 483 zł.

W tym:

- 427 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **644 715 zł**. Wypłacono 2 293 zasiłków; średnia wysokość zasiłku – 281 zł,
- 641 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **166 002 zł** (w tym min. 76 rodzinom lub osobom na leki – **12 418 zł**, 158 rodzinom na opał – **75 760 zł** , pomoc w formie bonu żywnościowego otrzymały 73 rodziny lub osoby; wydano bony na kwotę **4777 zł**),
- 30 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego na kwotę **10 496 zł** ; w/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz

zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych; ponadto w ubiegłym roku dużą część zasiłków specjalnych celowych przyznano na zakup opału lub kosztów ogrzewania mieszkania,

- 15 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych w kwocie **45 067 zł**,
- sprawiono 4 pogrzeby, w tym 2 osobom bezdomnym, za które zapłacono **10 302 zł**,
- wydatki z tytułu opłaty za pobyt 20 osób w domach pomocy społecznej wyniosły **364 901 zł**.

W roku 2012 MOPS skierował do domów pomocy społecznej 7 kolejnych osób.

W porównaniu z rokiem 2011 znacząco wzrosły wydatki na świadczenia wymienione w tym rozdziale z uwagi na wzrost wydatków z tytułu opłat za pobyt osób w domach pomocy społecznej oraz z tytułu większej ilości wypłaconych zasiłków okresowych i celowych. Ogółem wydatki wzrosły o 191 483 zł w porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym.

Rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel **200 916 zł.**

W ubiegłym roku zabezpieczono usługi 54 osobom starszym, samotnym, przewlekłe lub obłożnie chorym w wymiarze 14 648 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2011 nastąpił spadek (o 1462) liczby godzin wykonanych usług u osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu przy takiej samej, jak w roku poprzednim, liczbie osób objętych usługami. Utrzymująca się stała liczba osób korzystających z usług opiekuńczych spowodowana jest objęciem części osób potrzebujących pomocą członków rodziny pobierających z tego tytułu świadczenie pielęgnacyjne. Należy założyć wzrost liczby osób wymagających pomocy w formie usług opiekuńczych od lipca 2013 roku w związku ze zmianą przepisów dotyczących pobierania świadczenia pielęgnacyjnego. Większość osób pobierających świadczenie z tytułu opieki nad osobami starszymi straci je.

Rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- wydano na realizację **490 026 zł.**

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta **70 000 zł**
- z dotacji celowej Wojewody **420 096 zł**

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzono ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. na lata 2006- 2013.

Celem Programu jest objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2012 roku dożywianiem objęto oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadgimnazjalnych, osoby dorosłe, osoby stare, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosi : dla osoby samotnie gospodarującej – 813,00 zł, a dla osoby w rodzinie – 684,00 zł. Pomocy udzielano w formie posiłku, najczęściej pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności i bonów żywnościowych.

Ogółem Programem objęto 1522 osoby, z czego 520 osób korzystało z posiłków, których koszt wyniósł **245 667 zł**, a 1 337 osób z 465 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub bonu żywnościowego – koszt **244 359 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 165,07 zł.

W roku 2012, w porównaniu z rokiem 2011, liczba osób objętych Programem zwiększyła się o 188 osób, w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku wzrosła o 34 osoby.

Koszt realizacji zadania zwiększył się o kwotę 90 219 zł.

Należy zaznaczyć, że istotną rolę w realizacji zadania spełnia dotacja celowa z Urzędu Wojewódzkiego, która w ubiegłym roku była wyższa o 80 289 zł w porównaniu z rokiem 2011.

Rozdział 85 203 – ośrodek wsparcia – dzienny dom pomocy - koszt utrzymania i prowadzonej działalności wyniósł – 420 000 zł, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – 254 666 zł.

Ośrodek wsparcia świadczy usługi dla 40 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydaje posiłki średnio dla 80 osób miesięcznie.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające lub w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach MOPS, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do DDP mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad lub jedno gorące danie obiadowe (bezdomni, dorośli nie mający możliwości przygotowania posiłku w domu).

DDP zapewnia osobom korzystającym z jego usług oprócz posiłku także możliwość pozostawania pod opieką personelu Domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym. Szczegółowe sprawozdanie stanowi załącznik nr1 do niniejszego sprawozdania.

Rozdział 85 219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 1 773 546 zł, w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – 1 533 357 zł.

Ośrodek zatrudnia we wszystkich działach 44 osoby, w tym 13 pracowników socjalnych. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek powinien zatrudniać 13 pracowników socjalnych (1 pracownik socjalny pracujący w terenie powinien przypadać na 2000 mieszkańców). Spełnienie tego wymogu jest warunkiem uczestnictwa MOPS w Wałczu w projekcie systemowym, przewidzianym do realizacji do roku 2013. W związku z powyższym od stycznia 2011 roku zatrudniliśmy brakującego do spełnienia wymogu pracownika socjalnego.

W roku 2011 zakończono remont Ośrodka poprzez odnowienie pozostałych użytkowanych pomieszczeń biurowych Ośrodka oraz remont piwnic.

Zwiększenie powierzchni biurowej MOPS pozwoliło na poprawę warunków pracy zatrudnionych pracowników, zwłaszcza działu świadczeń rodzinnych i obsługi administracyjnej, a także umożliwiło lepsze funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej,

który ma obecnie możliwość korzystania z sali konferencyjnej. Jednocześnie nastąpiło zwiększenie wydatków na utrzymanie obiektu.

Rozdział 85 295 – pozostała działalność - Klub Integracji Społecznej i projekt systemowy „Druga Szansa” - 295 649 zł.

Klub Integracji Społecznej przy MOPS Wałcz koncentruje się na pracy z klientami Ośrodka wykluczonymi społecznie bądź zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Celem działań KIS jest praca z klientem lub rodziną w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej. W 2012 roku oprócz działań skierowanych do grup, tzw. projekty socjalne, z usług indywidualnych korzystały 144 osoby, z czego każda z osób przynajmniej raz w roku zwracała się o pomoc do pracownika KIS.

W 2012 r. w ramach działań KIS realizowano:

- **Projekt socjalny pn. „Rodzina na prostej”**, który obejmował działania na rzecz rodzin z problemem alkoholowym. Uczestnikami projektu były **4 rodziny (łącznie 15 osób, w tym 8 osób dorosłych i 7 dzieci)** korzystające z pomocy MOPS. Projekt realizowano w okresie od maja do grudnia 2012 roku. Na realizację projektu KIS pozyskał środki finansowe w wysokości **8000 zł z MKRPA w Wałczu**. Celem projektu było zapoznanie jego uczestników z wiedzą na temat choroby alkoholowej, współuzależnienia, w tym dzieci, oraz wskazanie dróg do „uzdrowienia” rodziny oraz poprawy funkcjonowania rodziny w wymiarze relacji wewnątrz rodziny oraz w otoczeniu i społeczeństwie. Rodziny odbyły terapię opartą na pracy z terapeutą ds. uzależnień, psychologiem dorosłych i dzieci oraz z psychologiem specjalizującym się w zagadnieniach przemocy w rodzinie.

Dwaj uczestnicy w ramach projektu odbyli leczenie odwykowe w trybie stacjonarnym w Charcicach. Obecnie jedna z tych osób utrzymuje abstynencję i podjęła zatrudnienie na waleckim rynku pracy, druga niestety powróciła do spożywania alkoholu.

- Opracowano i nadzorowano realizację **projektu pn. „Asystent rodziny”**, w ramach którego MOPS pozyskał środki finansowe w wysokości **28 080 zł** na zatrudnienie 2 asystentów rodziny zajmujących się pracą z rodzinami niewydolnymi wychowawczo.
- Klienci korzystający z pomocy KIS zostali, przy współpracy z PUP, UM i ZGK, skierowani w ilości 50 osób do wykonywania prac społecznie użytecznych prowadzonych przez ZGK w Wałczu.
- Do stałych zadań KIS należy współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Wałczu w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Koszty wynagrodzenia pracownika i bieżące wydatki z tytułu działalności KIS wyniosły 51.000 zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku Ośrodek realizował projekt systemowy „Druga Szansa” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego PO KL Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomoc rodzinie. Projekt

realizowany był w partnerstwie z PCPR w Wałczu, GOPS w Wałczu, MGOPS w Człopie, MGOPS w Miroslawcu, MGOPS w Tucznie oraz PUP w Wałczu. **Na realizację projektu wydano 244 649 zł** (24 556 zł - środki własne, dofinansowanie z EFS - 220 093 zł).

Udział w projekcie wzięło 14 uczestników i ich rodziny. Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń MOPS.

Projekt zawierał działania mające na celu kompleksowe wsparcie uczestników w ramach aktywnej integracji m.in. z zakresu aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej.

W ramach projektu zorganizowano spotkania integracyjne, indywidualne zajęcia z psychologiem, grupowe zajęcia z pedagogiem, zajęcia warsztatowe „Uzdrowienie rodziny”, warsztaty „Aktywne poszukiwanie pracy” oraz „ABC odnawiania mieszkań”, warsztaty z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego oraz warsztaty wyjazdowe „Integracja rodziny”. Odbywały się także zajęcia z brokerem edukacyjnym i doradcą zawodowym. Przez cały okres trwania projektu rodziny współpracowały z opiekunem, którego zadaniem było udzielanie wsparcia i pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Rozdział 85 215 – dotatki mieszkaniowe - wydano 1 373 068 zł.

Wyplacono 7 069 dodatków , z tego użytkownikom mieszkań:

- a) tworzących zasób gminy - 3 094 na kwotę - 624 858 zł
- b) spółdzielczych - 2 232 na kwotę - 422 642 zł
- c) pozostałych - 1 743 na kwotę - 325 568 zł

Ośrodek w ubiegłym roku wypłacał dodatki mieszkaniowe 762 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2011 zmniejszyła się o 82 rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z tej formy pomocy, wypłacono o 381 dodatki mniej. Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2012, w porównaniu z rokiem 2011, były mniejsze o 33 189 zł.

W ubiegłym roku przeprowadzono u 206 wnioskodawców wywiad środowiskowy, podczas którego odebrano oświadczenie majątkowe. Ponadto wnioski osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej weryfikowano wspólnie z pracownikami socjalnymi. Działania te miały na celu uszczelnienie systemu wypłat dodatków mieszkaniowych i wykluczenie osób, które składały nieprawdziwe oświadczenia o dochodach lub podawały nieprawdziwe dane o osobach wspólnie zamieszkających, co miało wpływ na przyznanie i wysokość dodatku mieszkaniowego. Ośrodek na bieżąco weryfikuje wnioski osób , żądając ich udokumentowania przed wydaniem decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Rozdział 85 216 – zasiłki stałe – wydatkowano na to zadanie 529 826 zł.

Wyplacono 1 445 zasiłków stałych 149 osobom, z czego 124 osoby to osoby samotnie gospodarujące a 25 to osoby pozostające w rodzinie. Liczba uprawnionych w porównaniu do roku 2011 spadła o 1 osobę; koszt wydatków na wypłatę zasiłków był mniejszy o 7 174 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 366,66 zł i była o 5, 29 zł wyższa w porównaniu do roku 2011.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe odpowiednio : kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 542 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie- 456 zł). Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno–rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylenie się od pracy, konflikty z prawem, rozbiecie rodziny). Od 1 sierpnia 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne - wydano 47 321 zł.

W roku 2012 opłacano składkę zdrowotną 144 osobom nieubezpieczonym, pobierającym zasiłek stały.

W porównaniu z rokiem 2011 zmniejszyła się, o 1 osobę, liczba osób uprawnionych do tego świadczenia, a koszt opłacenia składek zmalał o 679 zł. Ośrodek pomocy społecznej, wypłacający zasiłek stały, jest zobowiązany do opłacania składki zdrowotnej za osobę nieubezpieczoną w kwocie 9 % od wysokości wypłacanego zasiłku stałego. Dotacja z UW nie zabezpieczała realizacji zadania , jak dotychczas w 100 %; kwotę 9 600 zł należało uzupełnić w ramach środków własnych Miasta .

Rozdział 85205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - wydano 8000 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się obsługą administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Szczegółowe sprawozdanie z tego zadania zostało przedłożone Burmistrzowi i Radzie Miasta ; było tematem sesyjnym w miesiącu marcu bieżącego roku.

Rozdział 85 206 – wspieranie rodziny - wydano 55 050 zł.

Realizacja tego zadania została szczegółowo przedstawiona w materiale sesyjnym w miesiącu kwietniu bieżącego roku.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze - wydano 41 216 zł.

W roku 2012 MOPS opłacał wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych 6 osobom z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 2 456 godzin usług świadczonych w miejscu zamieszkania osoby objętej pomocą. Liczba osób zmniejszyła się o 1, a zakres

pomocy (ilość godzin)zwiększył się o 303godziny. Koszt realizacji zwiększył się o 4 259 zł w porównaniu z rokiem 2011.

Rozdział 85 231 – pomoc cudzoziemcom – wydano 5 000 zł.

W 2012 roku Ośrodek udzielał pomocy finansowej dwojgu cudzoziemcom mieszkającym na terenie miasta Wałcza , którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – są to obywatele Białorusi. Cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany, przysługuje w miejscu pobytu pomoc w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania i zasiłku celowego. Przyznano 11 zasiłków na bieżące podstawowe potrzeby bytowe na kwotę 5000 zł.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne - wydano 63 421 zł.

Opłacono składkę zdrowotną 140 osobom nieubezpieczonym korzystającym ze świadczeń rodzinnych w formie świadczenia pielęgnacyjnego.

W porównaniu z rokiem 2011 zwiększyła się liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 37 osób, a koszt opłacenia składek wzrósł o kwotę 22 128 zł.

Rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność – wydatkowano 4 357 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W roku 2011 prowadzono 76 postępowań, wydano m.in 41 decyzji przyznających prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej oraz 2 decyzje odmowne. Na obsługę świadczenia otrzymano dotację w wysokości 4 357 zł, którą w wykorzystano w całości na pokrycie kosztów realizacji zadania.

Rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – wydano 6 362 330 zł.

W roku 2012 świadczenia rodzinne wypłacono 1 774 rodzinom i osobom a świadczenia z funduszu alimentacyjnego 258 rodzinom i osobom.

Od 1 sierpnia 2008 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta rozszerza krąg osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ponieważ obejmuje wszystkie dzieci oraz młodzież do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej , a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Kryterium dochodowe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 725 zł na osobę.

Oprócz wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek prowadzi postępowania wobec 389 dłużników alimentacyjnych, mające na celu poprawić skuteczność ścigalności

alimentów [105 osób posiada zadłużenie tylko wobec zaliczki alimentacyjnej, 117 osób wobec funduszu alimentacyjnego, 167 wobec zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego]. W roku 2012 przeprowadzono m.in. następujące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wnioski do Komornika Sądowego o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika - 22
- wnioski do PUP w Wałczu o aktywizację zawodową dłużników - 33
(4 osób otrzymało skierowanie do prac społecznie- użytecznych, 3 osoby – inne formy aktywizacji – szkolenia, staże)
- wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1kk - 74
- wnioski do Starostwa Powiatowego w Wałczu o zatrzymanie prawa jazdy - 7
- przeprowadzenie wywiadów i zebranie oświadczeń majątkowych u dłużników alimentacyjnych . - 71

W ramach **rozdziału 85 212** w 2012 roku wypłacono:

- zasilki rodzinne z dodatkami	- na kwotę	2 367 768 zł
- zasilki pielęgnacyjne	- na kwotę	1 049 872 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	- na kwotę	1 116 184 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne	- na kwotę	187 668 zł
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	- na kwotę	207 000 zł
- fundusz alimentacyjny	- na kwotę	1 248 538 zł

RAZEM: 6 177 030 zł

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wyniosły : 185 300 zł.

Rozdział 85 295 – program rządowy wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne - wydano **60 000 zł.**

Rada Ministrów w dniu 27 grudnia 2011 r., następnie w dniu 9 maja 2012 roku i 25 czerwca 2012 roku przyjęła uchwałę ustanawiającą rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Uchwała przewidywała, że osoby mające prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu niepełnosprawności dziecka na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, otrzymają dodatkowe świadczenie w wysokości 100 zł miesięcznie. Pomoc była przyznawana z urzędu, skorzystało z niej 50 osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego.

Rozdział 85219 – wynagrodzenie za sprawowanie opieki – wydano 2 030 zł.

Ośrodek ma obowiązek wypłacać wynagrodzenie opiekunom prawnym osób całkowicie ubezwłasnowolnionych na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego, który ustala zasadność i kwotę wynagrodzenia.

W ubiegłym roku wypłacano wynagrodzenie 1 osobie w kwocie 250 zł miesięcznie. Koszt obsługi wyniósł 30 zł.

W ubiegłym roku MOPS wydał 5 231 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej; odwołań od decyzji do organu II instancji nie było.

W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 1 325 decyzji; do SKO odwołały się 2 osoby, 1 decyzję utrzymano w mocy, 1 przekazano do ponownego rozpatrzenia.

W sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 76 decyzji ; odwołań od decyzji do organu II instancji nie było.

Natomiast w sprawach świadczeń rodzinnych i FA wydano 2 718 decyzji; odwołania od decyzji złożyło 91 osób , z czego : 30 utrzymano w mocy, 22 decyzje SKO uchyliło i przyznało świadczenie, 1 przekazano do ponownego rozpatrzenia a 38 decyzji uchylono i umorzono postępowanie organu I instancji. Tak duży odsetek uchylonych decyzji wynika z nieprecyzyjnych zapisów ustawowych oraz odmiennej interpretacji wyroków sądowych przez Ośrodek i SKO. Ośrodek opiera się na zapisach ustawowych oraz stanowisku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przekazanemu do wszystkich realizatorów wypłaty świadczeń rodzinnych.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej w ciągu roku przez Ośrodek pracy.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in. następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii (postanowień) o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatantom i osobom represjonowanym na ich wniosek lub wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka , np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
- stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
- przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej;
- obsługa administracyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.;
- praca pracowników socjalnych w grupach roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z procedurą Niebieskiej Karty (przemoc).

ZESTAWIENIE WYDATKÓW MOPS

	ROK 2011	ROK 2012
• Zadania własne gminy	4 533 087 zł	5 061 817 zł
• Dodatki mieszkaniowe	1 406 257 zł	1 373 068 zł
• Zadania zlecone gminie	86 310 zł	176 024 zł
• Świadczenia rodzinne	6 224 540 zł	6 362 330 zł
Razem :	12 250 194 zł	12 973 239 zł

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2013 przedstawia się następująco:

ZADANIA ZLECONE

• rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne	6 138 000 zł
• rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	38 000 zł
• rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze	47 000 zł
• rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność	3 000 zł
• rozdział 85 295 – program rządowy wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	700 zł
Razem :	6 226 700 zł

ZADANIA WŁASNE

• rozdział 85 203 – Dzienny Dom Pomocy – utrzymanie	440 000 zł
• rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze	1 050 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	521 000 zł
• rozdział 85 215 – dodatki mieszkaniowe	1 460 000 zł
• rozdział 85 219 – MOPS – utrzymanie	1 790 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	428 000 zł
• rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	346 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	276 000 zł
• rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze świadczone w miejscu	

zamieszkania	230 000 zł
• rozdział 85 295 – Klub Integracji Społecznej	51 000 zł
• rozdział 85 213 - składki zdrowotne	65 000 zł
• rozdział 85 216 – zasiłki stałe	521 000 zł
w tym : dotacja budżetu państwa	521 000 zł
• rozdział 85 205 – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8 000 zł
• rozdział 85 206 – wspieranie rodziny i piecza zastępcza	100 000 zł

Razem: 6 061 000 zł

OGÓLEM (zadania własne + zlecone) : 12 287 700 zł

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2012 przebiegała w miarę sprawnie i prawidłowo. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły.

Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 863 rodziny , o 5 mniej niż w roku 2011.

Dzięki dotacji z budżetu państwa na realizację obowiązkowych zadań gminy t.j. wypłatę zasiłków okresowych, stałych, opłacenia składek zdrowotnych oraz dożywianie w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zostały zabezpieczone podstawowe potrzeby bytowe osób wymagających pomocy.

Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka, Dziennego Domu Pomocy i kosztów realizacji projektów) wyniosła w ubiegłym roku **2 509 572 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa – **1 627 863 zł** (630 691 zł na wypłatę zasiłków okresowych, 529 826 zł na zasiłki stałe, 47 321 zł na opłacenie składek zdrowotnych i 420 026 zł na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). W ubiegłym roku dotacja na wypłatę zasiłków stałych oraz opłacenie składek zdrowotnych pokrywała w 100 % wydatków na te zadania. Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i w formie rzeczowej udzielona rodzinom i osobom jej wymagającym była wyższa niż w roku 2011 ze względu na otrzymanie większej dotacji na zasiłki okresowe i realizację programu dożywiania oraz z uwagi na możliwość przesunięcia niewykorzystanych środków finansowych z rozdziału 85228 – usługi opiekuńcze do rozdziału 85 214 na zabezpieczenie wypłat zasiłków celowych. Dzięki temu można było zabezpieczyć podstawowe potrzeby w zakresie zabezpieczenia rodzin i osób w opał. Biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić minimum podstawowych potrzeb bytowych określonych ustawą o pomocy społecznej.

Od 1 października 2012 roku weszły w życie nowe kryteria dochodowe kwalifikujące do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej oraz ustalono nową, maksymalną wysokość zasiłku stałego, zastępując dotychczasowe, obowiązujące od 2006 roku. Mając na uwadze realnie duży wzrost kosztów utrzymania wynikający ze wzrostu cen żywności, czynszu i mediów oraz innych podstawowych artykułów konsumpcyjnych, należy stwierdzić, że wprowadzenie nowego, wyższego kryterium było najwyższą koniecznością, która w pewnym stopniu poprawi sytuację wielu rodzin i osób dając im możliwość uzyskania wsparcia. Wiąże się to niestety ze znaczącym wzrostem wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, co jest zauważalne, zwłaszcza od początku bieżącego roku.

Aktualnie kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 542 zł (poprzednio - 477 zł) i 456 zł dla osoby w rodzinie (poprzednio – 351 zł). Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 529 zł (poprzednio 444 zł).

Narastającym problemem jest utrzymująca się wysoka liczba osób wymagających opieki, co wiąże się ze stałym wzrostem wydatków na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz z tytułu opłat ponoszonych za pobyt w domach pomocy społecznej. W bieżącym roku konieczne było skierowanie do domów pomocy społecznej 7 kolejnych osób, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych (zwłaszcza kobiet), gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe, w Polsce brakuje wolnych miejsc w placówkach przeznaczonych dla takich osób. Czas oczekiwania na miejsce wynosi niejednokrotnie od roku do pięciu lat.

Koszty ponoszone przez MOPS z tytułu odpłatności za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wzrastają z roku na rok (2006 – 17 271 zł, 2007 – 42 553 zł, 2008 – 68 556 zł , 2009 – 121 468 zł, 2010 – 242 589 zł, 2011 – 294 160 zł, 2012 – 364 901, **prognozowane na rok 2013 – 456 000 zł).**

W roku 2012 średnia miesięczna wysokość opłaty wnoszonej przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniosła 1 843 zł. Na 20 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, opłaty ze strony rodzin wnoszone są jedynie w przypadku 2 osób, a dwie osoby pokrywają pełną należność z własnych dochodów. W związku z wejściem w dniu 2 maja 2011 roku zmiany ustawy o pomocy społecznej nastąpił dalszy wzrost wydatków gminy , ponieważ ustawa zwiększyła próg dochodowy dla osób zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt ich bliskich w w/w placówkach z 250 % kryterium dochodowego do 300 % kryterium, co oznacza, że niewielkie opłaty będą wносиły osoby, których dochód netto na osobę w rodzinie przekracza 1368 zł w przypadku osoby w rodzinie i 1626 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtuje się w granicach 2 660 – 3 300 zł i wzrasta rocznie o ok. 300 zł.

Opłaty za pobyt osób w domach pomocy społecznej w roku 2013 pochłoną większość środków przyznanych na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomoc w naturze. Po uwzględnieniu tej kwoty, na w/w formy pomocy pozostaje **73 000 zł, czyli 6 083 zł m-cznie** . W porównaniu z rokiem 2009, w którym wydatkowaliśmy 295 937 zł czyli m-cznie 24 661, rokiem 2010, w którym wydatkowaliśmy 162 368 zł czyli 13530 zł m-cznie, rokiem 2011, w którym wydatkowaliśmy 194 528 zł czyli 16 210 zł m-cznie oraz rokiem 2012 – 194 528 zł, jest to kwota dalece niewystarczająca.

Bez zwiększenia planu finansowego w rozdziale 85 214 zabraknie pieniędzy na wypłatę zasiłków celowych lub będą one przyznawane w niewielkiej kwocie. Analizując I

kwartał bieżącego roku, należy stwierdzić, że aby nie odmawiać potrzebującym pomocy wysokość przyznawanej pomocy była ograniczana, średnia wysokość zasiłku celowego wynosiła ok. 70 zł. , natomiast i tak wydatkowano kwotę 42 506 zł, czyli ponad połowę środków przeznaczonych na ten cel na cały 2013 rok.

Dotacja w kwocie 276 000 zł przyznana na realizację w 2013 roku programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” może być niewystarczająca. W ubiegłym roku na realizację Programu wydaliśmy 490 026 zł, natomiast w b.r. mamy na ten cel kwotę 346 000 zł, w tym 70 000 zł z budżetu Miasta. Wnioskowaliśmy o przyznanie dotacji w wys. 388 500 zł na realizację zadania, mając nadzieję , że otrzymamy kwotę pozwalającą na opłacenie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych , co znacząco uzupełniłoby brak środków na zasiłki celowe w ramach zadań własnych gminy.

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2012 przebiegała prawidłowo. W związku z wcześniejszymi sygnałami o mogących występować nieprawidłowościach w związku z nierzetelnymi informacjami wnioskodawców o ich dochodach lub faktycznej liczbie zamieszkałych w lokalu osób, Ośrodek kontynuował działania mające na celu skuteczniejszą weryfikację składanych wniosków, co przełożyło się na oszczędności w kosztach realizacji tego zadania. Nie należy jednakże oczekiwać zmniejszenia wydatków na realizację tego zadania w roku 2013 z uwagi na wzrost wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania (np. opłaty za wywóz śmieci).

Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przebiegała w ubiegłym roku planowo.

Środki finansowe przyznane w bieżącym roku na utrzymanie Ośrodka są niewystarczające. Prognozowany wstępnie brak środków na wydatki rzeczowe wynosi 30 000 zł. Od lipca 2011 Ośrodek prowadzi obsługę administracyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a od 01.01.2012 r. realizuje nowe zadania związane z organizowaniem pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Nowe zadania zwiększają koszty w zakresie utrzymania Ośrodka; brakuje pieniędzy zwłaszcza na szkolenia pracowników, które są niezbędne do prawidłowej pracy Ośrodka i podnoszenia jakości świadczonych usług.

W marginesie niniejszego sprawozdania informuję ponownie o braku kwoty ok. 80 000 zł na realizację zadań z zakresu wspierania rodzinnym temat ten był omawiany na poprzedniej, kwietniowej, sesji Rady Miasta .

W załączeniu:
Sprawozdanie z działalności Dziennego
Domu Pomocy za rok 2012 .

Wałcz, dnia 07.05.2013 r.

